

Douglas-fenyővel tett telepítési kísérletek.

Az „Erdészeti Lapok“ t. olvasói talán visszaemlékeznek rá, hogy az Országos Erdészeti Egyesület elnöke, Tisza Lajos ő exja 1880-ban és 1882-ben néhány kilogram Amerikából szerzett Douglas-fenyő magot bocsátott volt az egyesület rendelkezésére, oly czélból, hogy hazánk egyes vidékein kísérletek tétessenek vele.

E készletből annak idején egy kis részlet a liptó-ujvári főerdőhivatalnak küldetett el, mely a kísérleteket csakugyan megkezdte, s nem régiben már az eredményről is részletes adatokat küldött be az Országos Erdészeti Egyesületnek.

A főerdőhivatal ezen közleménye szerint az 1880-ban megküldött magból 7 különböző helyen összesen 1310 szem lett elvetve, még pedig:

1. a podbánszkói 890 méter magasan fekvő csemetekert gránit altalajon fekvő televényes agyag talaján 150 szem; ebből azonban egy sem kelt ki;

2. a vázseczi vasutállomás mellett 650 mtr. magasságban fekvő csemetekert televényes meszes-agyag talaján szintén 150 szem, melyből mindössze csak 1 kelt ki, s az 1881/82-iki hótalán télen ez is kiveszett;

3. a vichodnai malom mellett 600 mtr. magasan fekvő vetőkert televényes talaján 155 szem, melyből 2 kelt ki, de mint az előbbi, ezek is kivesztek az 1881/82-iki télen;

4. a priszlopi csemetekertben 850 méter magasságban a tengerszine felett mészkőzetten nyugvó agyagtalajon 100 szem. Itt már 38 szem kelt ki, 1880. őszéig azonban csak 28 csemete maradt meg belőlük, s az említett kedvezőtlen télen ezek is mind kivesztek;

5. a lubochnai erdőgondnokság Murinka nevű csemetekertjében 460 méter magasságban agyagos mésztalajon 500

szem; kikelt közülök 20 darab, a csemeték közül azonban 15 darab még 1880-ban kiszáradt, s a többi is sinylett, úgy, hogy az 1882-ik év végével már csak 1 volt életben; ez 12 centiméter magasságot ért el, de 8 cmtr. hosszú utolsó évi hajtása ennek is elfagyott, kinézése beteges s csak néhány oldalhajtása van;

6. a lubochnai erdőgondnokság Pod-Perusin nevű csemetekertjében 475 tengerszin feletti magasságban 75 szem; kikelt 3, melyek meg is maradtak, de gyenge, beteges állapotban, mert csucshajtásaik minden évben elfagytak, 1882. végén 8 cmtr. hosszú oldalhajtásokkal birtak;

7. a lubochnai erdőgondnokság Tmava nevű vetőkertjében, mely 500 méter magasan fekszik, s ugyanazon talajjal bir, mint az 5. és 6. pont alatt említettek, elvetett 180 szem; ebből kikelt 21; az első évben 3 cmtr. magasra nőtt csemeték közül azonban 1881-ben 11 kifagyott; a megmaradt 10 darab ez év végéig 5 cmtr. magasra nőtt; 1882-ben 2 csemete 11 cm. hosszúságot ért el, a többi a fagy következtében semmi növekvést sem mutatott.

Az 1880-ban megkezdett kísérletek, mint ezen adatokból kitünik, határozottan kedvezőtlenek. 1310 szemből mindössze csak 85 (6⁰/₀) csirázott ki, a kikelt csemetékből pedig csak 14 példány (16⁰/₀) érte el a két éves kort, s ez is beteges állapotban, úgy, hogy megmaradásukhoz alig lehet reményt kötni.

Az 1882-ik évi vetés az itt következő adatok után ítélve valamivel kedvezőbb.

Az 1. pont alatt leirt vetőkertben ugyanis 250 elvetett magból 17 kelt ki, s az év végéig 7 csemete maradt meg.

A 2. pont alatt említett csemetekertben szintén 250 szemből 58 kelt ki és 48 maradt meg.

A 3. pont alatti csemetekertben hasonlólag 250 szemből 41 kelt ki és 34 csemete maradt meg.

A 4. pont alatti csemetekertben 400 szemből 110 csemete kelt ki s 94 maradt meg.

Továbbá a Lubochna melletti csemetekertben elvettetett 180 mag, kikelt 31 csemete és megmaradt 27.

Végül a lubochnai erdőgondnoksághoz tartozó Hutti nevű csemetekertben 200 szemből kikelt 60, megmaradt 51 csemete.

Egészben véve 1530 szemből kikelt 317 vagyis 21⁰/₀ és megmaradt 276, vagyis a kikeltekhez képest 83⁰/₀. Mindenesetre kedvezőbb eredmény, mint a minő az 1880-diki kísérleteknél mutatkozott, magában véve azonban ez sem tekinthető kielégítőnek, főleg, miután erre a kísérletre is azt jegyzi meg a főerdőhivatal, hogy a csemeték bár a legnagyobb gonddal ápolattak, mégis gyengék és betegesek.

A legnagyobb bajt úgy látszik az a körülmény képezi, hogy a Douglas-csemeték új hajtásai a rövid nyáron át nem fásulnak meg kellően, csucshajtásaik mondhatni minden évben elfagynak, s a korán beálló, sokszor ismétlődő fagyoktól e zord éghajlat alatt még akkor is sokat szenvednek, mikor a mi honos fenyőink csemetéin nyoma sem mutatkozik a kedvezőtlen időjárás káros befolyásának.

A főerdőhivatal egyébiránt azt mondja, hogy a megkezdett kísérletet tovább szándékozik folytatni, az erősebb csemetéket átülteti, s úgy ezeknek, mint a többieknek fejlődéséről szerzett tapasztalatait annak idejében megint közölni fogja.

Örömmel fogadjuk a főerdőhivatal szíves ígéretét, s készséggel közöljük majd újabb adatait, de őszintén szólva, nem sok eredményt remélünk fáradozásától.

Egy-két csemetét talán szép példányokká nevel fel t. szaktársaink gondos ápolása, de a fanemet aligha magáénak fogja vallhatni valaha hazánk ezen magas hegységi vidékein az erdőgazdaság.

H. S.